Σταθ. Α' Βοηθειών 44—44
Πυροσβεστ. Ὑπηρ. 25—61
Βλάβαι 25—22
Τμῆμα Ἀσφαλείας 28—80
Ἀμέσου δράσεως 35—59

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

Δευτέρα 11 Ἰανουαρίου 1965

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
Τουριστική Αστυνομία 34—52
Τουριστ. Περίπτερον 45—40
Α' Ἀστυνομ. Τμῆμα 28—81
Β' Ἀστυνομικ. Τμῆμα 28—82
Γ' Ἀστυν. Τμῆμα 28—83
Δ' Ἀστυνομ. Τμῆμα 20—21

Δ. Πουρνάρας

ΑΠΟ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ

ΑΝΑΜΦΙΒΟΛΩΣ δίνει χαρά ζεσταίνει τὴ καρδιά, ἀναπτερώνει τὶς ἐλπίδες καὶ πολὺ συγκινεῖ ἕνα δέμα ποὺ περιέχει ρουχαλάκια ζεστά, καραμέλες καὶ σοκολάτες ποὺ μιὰ κυρία εὐγενικὴ μὲ αἰσθήματα φιλάνθρωπα στέλνει σ' ἕνα φτωχὸ καὶ στερημένο παιδί.

Ὅταν ὅμως τὸ δέμα αὐτὸ ἀπευθύνεται στὸ μέχρι χθὲς ἐυπόλητο καὶ ἀπελπισμένο Παναγιώτη Θεοτοκάτο γιὰ τὸν ὁποῖον ἔγραφα σὲ προηγούμενό μου σημείωμα τότε ἡ χειρονομία αὐτὴ παίρνει τὴ μορφὴ ἀνέλπιστης εὐεργεσίας.

Καὶ ὅλα αὐτὰ γράφονται ἐξ ἀφορμῆς ἑνὸς δέματος ποὺ μοῦ ἔστειλε ἡ κυρία Σμ. Ἀγγελοπούλου. Τὴν ἀπόστολή του συνώδευε μ' ἕνα γράμμα ποὺ παραθέτω ἐδῶ ἀφοῦ πρῶτα τὴν εὐχαριστήσω γιὰ τὴ ποσοφορά της ἡ ὁποία ἔφθασε ἤδη στὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ:

Κύριε Πουρνάρα,

Κάθε Δευτέρα παρακολουθῶ μὲ ἐνδιαφέρον τὰ διάφορα ρεπορτάζ σας. Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν μοῦ προξένησεν ἡ περίπτωσις τοῦ μικροῦ Παναγιωτάκη.

Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τοῦ δώσωμε λίγη χαρά, νὰ τοῦ ζεστάνωμε τὴν καρδιὰ καὶ νὰ τοῦ ἀναπτερώσωμε τὶς ἐλπίδες γιὰ ἕνα καλύτερο μέλλον, τοῦ στέλλομεν ἕνα δέμα.

Σᾶς παρακαλῶ ὅπως ἀναλάβετε τὴν ἀσφαλῆ ἀποστολὴν τοῦ δέματος.

Σᾶς εὔχομαι ἕνα εὐτυχισμένο καὶ χαρούμενο 1965.

Μὲ φιλικοὺς χαιρετισμοὺς

ΣΜΑΡ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΛΕΝΗ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ. Ἡ κυρά — Λένη μὲ τόνομα. Ἡ δασκάλα ποὺ ἀπὸ τὰ νέρια τῆς πέρασαν ὁλόκληρες γενιὲς πέθανε πρὸ ἡμερῶν μόλις ἔμπαινε ὁ καινούργιος χρόνος.

Ἔτσι χάθηκε ἕνας ἀκόμη ἐκ πρόσωπος τῆς παλιᾶς σχολῆς ποὺ ἔχει γιὰ πιστεύω της τὸ τρίπτυχο: Θρησκεία — Πατρίδα — Οἰκογένεια.

Ὅμως ἡ μνήμη της θὰ μείνη αἰώνια γιατὶ μὲ πίστη θερμή, μὲ πάθος καὶ ἀγάπη μεγάλη ὑπηρέτησε τὸ ἰδανικό. Ἀφιερώθηκε ὁλοκληρωτικὰ σ' αὐτό. Καὶ εἶναι ἰδανικὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δασκάλου!

Στὴ σεβαστὴ ἀδελφή της κ. Μελπ. Κατσαροῦ καὶ στοὺς ἀνεψιούς της ποὺ ἐφρόντισε μὲ μητρικὴ στοργή, συμμετέχοντες στὴ μεγάλη λύπη τους, ἐκφράζουμε τὴ συμπαθειά μας.

⁂

ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΕ πρὸ ἡμερῶν τὴν ὁδὸν Γερμανοῦ ἕνα μοτοσακό. Μέρα μεσημέρι. Ὄχι γιατὶ ὁ ὁδηγός του ἔτρεχε μὲ ταχύτητα ἰλιγγιώδη καὶ σὲ ἐπικίνδυνα σημεῖα μὲ τὸ τορπιλλὸ ποὺ ἔκανε ἡ μηχανή. Εἶναι πράγματα αὐτὰ δυστυχῶς συνηθισμένα. Ἀλλὰ γιατὶ στὸ πίσω κάθισμα εἶχε βάλει δυὸ τσορομπίλα, παιδιά του, ἴσως. Κολλημένα τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο ἀλλὰ τόσο ἐπικίνδυνα γερτὰ δεξιὰ ὥστε μόλις τὰ ἔβλεπες σοῦ κοβόταν τὸ αἷμα.

Τώρα, ἔλεγες, θὰ πέσουν καὶ θὰ κομματιασθοῦν.

Σὰ σίφουνας πέρασε ἀπὸ μπροστά μας λὲς καὶ ἐλάμβανε μέρος σὲ ἀγῶνες ταχύτητος ἢ πήγαινε μήνυμα ἄκρως ἐπείγον καὶ σοβαρόν. Ποῦ νὰ ἀκούσῃ τίς φωνὲς καὶ τὶς συμβουλὲς τῶν διαβατῶν:

Βρέ... ζῶον θὰ τὰ σκοτώσης τὰ παιδιά!

Αὐτὸς τίποτα. Τὸ βιολί του.

Ἦταν ἢ παρίστανε τὸ κουφό. Σοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωση ὅτι αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπεδίωκε. Νὰ τὰ ρίξῃ. Ἀδιαφορία ἐγκληματική.

Σταθήκαμε καὶ κυττάζαμε μὲ τὴ ψυχὴ στὰ δόντια. Ἐδῶ θὰ πέσουν ἐκεῖ θὰ πέσουν. Εὐτυχῶς δὲν ἔπεσαν ὅσο βλέπαμε μέχρι ποὺ χάθηκαν στο τέρμα τοῦ δρόμου. Καὶ διερωτηθήκαμε:

Μὰ ὑπάρχουν τόσο ἐπιπόλαιοι καὶ ἀσυλόγιστοι ἄνθρωποι; Τότε ποιὰ μάνα ἐμπιστεύτηκε σὲ τέτοια χέρια, ἔστω καὶ χέρια πατέρα, τὰ παιδιά; Κ' ὅταν συμβαίνουν δυστυχήματα τὸ ρίχνουμε στὴ τύχη! Σόμπως δὲν εἴμαστε καλά!

⁂

ΤΟΥΤΑ τὰ κρῦα χειμωνιάτικα πρωινὰ ποὺ «μαργώνει» καθὼς λέει ὁ φίλος μου ὁ Τάσος Ἐπαχτίτης «τὸ πλὶ στὸν ἀέρα», βλέπω συχνὰ ἕνα σεβαστὸ κύριο νὰ κυκλοφορῇ στοὺς δρόμους χωρὶς παλτό.

Βέβαια δὲν εἶναι καὶ πολὺ μεγάλος ἀνήκει δὲ στὴ κατηγορία ἐκείνη τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀποκαλοῦμε, συνήθως «παληκαράκια».

Δὲν κρυώνει ἄρα γε;

Θέλει νὰ δείξῃ ἔτσι ὅτι εἶναι, ἀκόμη, κοτσανάτος;

Πάντως ξαίρω καλὰ ὅτι τὸ σῶν τὸ παλτὸ του ὅσον καὶ ἡ καπαρντίνα του «φυλάνε» τὴ ντουλάπα!

Προχθὲς τὸν εἶδα πάλι πολὺ νωρὶς τὸ πρωΐ. Τὴν ἴδια ὥρα ποὺ οἱ ἄλλοι, τὰ κρυογάτσουλα, ἦσαν χωμένοι σὲ παλτὰ καὶ σὲ κασκόλ αὐτὸς ἦταν μὲ τὸ σακκάκι.

Οὔτε πουλέβερ ἀπάνω ἀπὸ τὸ πουκάμισο τὸ λευκό.

Τὸν κύτταξα καθὼς προσπέρασε βιαστικός μπροστά μου.

Μωρὲ τοῦτος — ὁΧριστιανὸς δὲν κρυώνει;

Διερωτήθηκα.

Μοῦ ἦρθε λοιπὸν στὴ σκέψη ἕνας ἄλλος κύριος, μεγάλος ὅμως στὴν ἡλικία, γέρος σχεδὸν ποὺ ἐδῶ καὶ ἀρκετὰ νούμια σὲ μιὰ πόλη τῆς βορ. Ἑλλάδος ὅπου ἤμουν στρατιώτης. ἔκανε ὁλότα τὸκαταχεί μωνο στὴ πλατεῖα μὲ μισὸ μέτρο γιόνι κρατώντας στὸ χέρι διπλωμένο καλὰ τὸ παλτό. Ἀκριβῶς ὅπως τὸ παίρνουμε τὰ μεσημέρια μὲ τὶς λιακάδες.

Ἄγνωστον γιὰ πότε τὸ φύλαγε.

Φυσικὰ δὲν ἄργησαν νὰ τὸν πάρουν οἱ φαντόροι στὸ μεζέ. Τοῦ ἔβγαλαν καὶ παρατσούκλι:

Ὁ κ. Καψώνης!

Μάλιστα τοῦ τὸ φώναζαν καθὼς περνοῦσε σοβαρὸς λὲς καὶ δὲν συνέβαινε τίποτα.

Μέχρι ποὺ τὸν ἔκαναν καί ....νάθηκε!

ΔΗΜ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

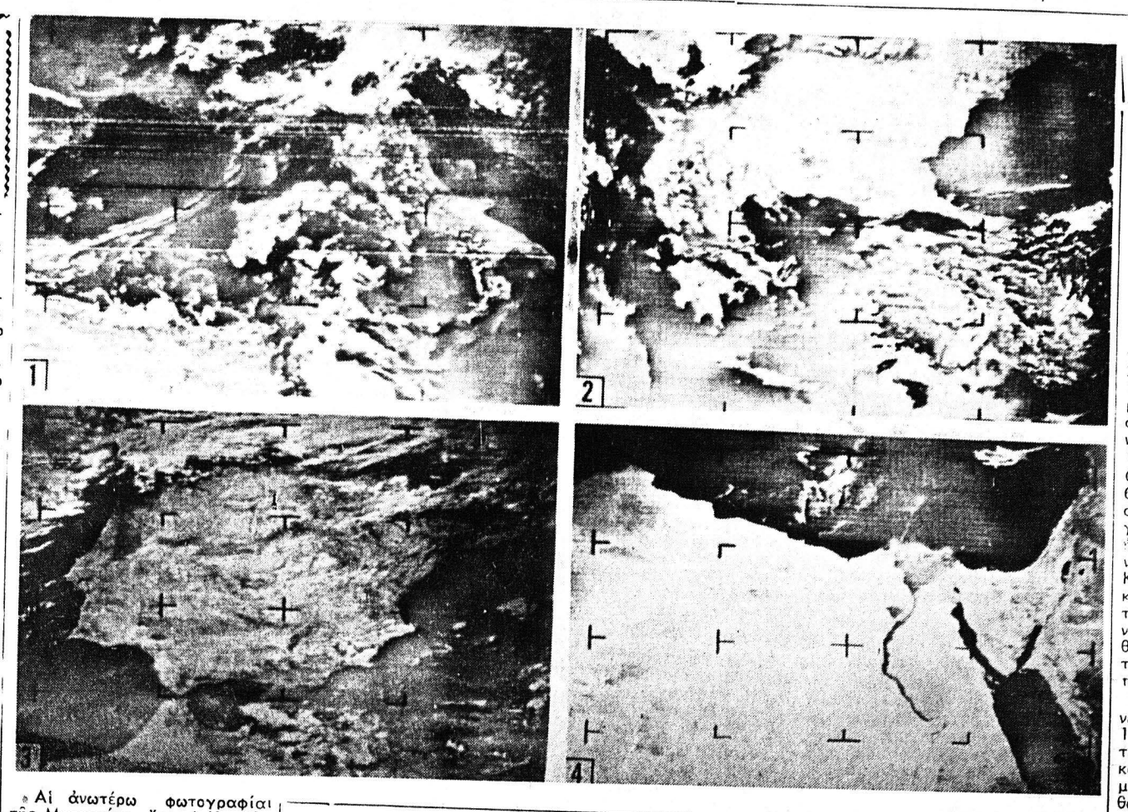

Αἱ ἀνωτέρω φωτογραφίαι τῆς Μεσογείου ἤτοι ἡ Ἰταλία ἡ Ἑλλὰς μαζὶ μὲ τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Τουρκίαν, ἡ Ἱσπανία καὶ τὸ Γιβραλτάρ καὶ ἡ Αἴγυπτος μὲ τὴν διώρυγα τοῦ Σουέζ ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν ἀμερικανικὸν δορυφόρον «Νίμπους» καὶ δὶ ἀπὸ ἐπίγειον σταθμὸν ἐγκατεστημένον εἰς τὸ Μπόχουμ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Ἐπὶ τῇ βάσει ἱστορικῶν ντοκουμέντων καὶ κειμένων

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΑΥΤΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ἡ ἀνακομιδὴ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ Α'. Τί λέγει ὁ Καισαρεὺς Προκόπιος. Τί ὁ Μεταφραστὴς Θεοφάνης. Τὸ σῶμα καὶ ἡ κάρα. Τί λέγει ὁ Γ. Φρ αντζῆς. Τί δὲ ὁ Σπυρ. Λάμπρος καὶ ὁ Οὐΐλ Μύλλερ. Ἡ ἐπανακομιδὴ εἰς Πάτρας ἐκ Ρώμης.

ΤΟΥ κ. ΧΡ. Μ. ΕΝΙΣΛΕΙΔΟΥ π. Θ.

Εον

Εἰς τὴν ἰδίαν ἐπιστολὴν ὁ αὐτὸς ἐπιστήμων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἐκ Ρώμης εἰς Πάτρας ἐσχάτως ἐπανακομισθεῖσα τιμία κάρα τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου «εἶναι ΕΦΕΥΡΗΜΑ τῶν μετέπειτα αἰώνων». (Καθημερινὴ 26—9—64). Καὶ ἐκφράζει τὴν λύπην του, ὅτι «ὑπαρχούσης καὶ Ἱεραρχίας καὶ Θεολογικῶν Σχολῶν λέγονται ταῦτα ὑπὸ ἑνὸς ταπεινοῦ φιλολόγου ὡς ὁ ὑπογράφων» — τοῦτο τῷ ὄνόμα τι ἐκφαυλίσας καὶ ἀποσκυβαλίσας καὶ Κάραν Ἱεραρχίαν καὶ Θεολογίαν — κατὰ σχῆμα ἡδίστα ὀξύμωρον. Διότι ὑπογράφεται ὡς «καθηγητὴς τῆς τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν». Τοῦτου ἕνεκα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτεθοῦν ἐνταῦθα, χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῶν πιστῶν, τὰ τῆς ἱστορίας τῶν ἱερῶν τούτων λειψάνων ἀπὸ αὐτὰ τὰ κείμενα καὶ τοὺς συχρόνους των, καὶ τὰ περὶ τῆς περιπετείας αὐτῶν κατὰ τὸν μεσαίωνα.

Ἀρχίζω ἀπὸ τὸν ἕκτον αἰῶνα. Καὶ δίδω τὸν λόγον εἰς τὸν χρονογράφον καὶ γραμματέα τοῦ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α' στρατηγοῦ Βελισσαρίου ΠΡΟΚΟΠΙΟΝ, τὸν ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἱστορικόν. ἀπὸ τὴν χρονογραφίαν τοῦ ὁποίου γνωρίζομεν ὅλον τὸ τεράστιον ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ὁ Ἰουστινιανὸς λέγει «ὁ νρημάτων ἄπληστος καὶ ἀλλοτρίων οὐτως ἐκτόπως ἐραστὴς καὶ θηριώδης τὴν γνώμην» (Προκόπιος, ἔκδοσις Βόννης. τόμ. 3, σελ. 3) ἀπεφάσισε κοντὰ εἰς τὸν ναόν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας νὰ ἐπανιδρύσῃ νέον ναόν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐπειδὴ ὁ παλαιὸς εἶχε κατερειπωθῆ καὶ εἶχε κατὰ τὴν στάσιν τοῦ «Νίκα» ὑποστῆ φθορᾶς. Καὶ προσθέτει ὁ Προκόπιος εἰς τὸ σύγγραμμά του «Περὶ κτισμάτων Ἰουστινιανοῦ», λόγος Α' κεφ. 4.

«Ἦν τις ἐν Βυζαντίῳ ἐκ παλαιοῦ τοῖς Ἀποστόλοις ἅπασι νεώς. Μήκει δὲ χρόνου κατασεισθεὶς ἤδη, καὶ πρὸς τὸ μηκέτι ἑστήξειν γεγανὸς ὕποπτος. Τοῦτον περιελὼν (κρημνίσας) Ἰουστινιανός, βασιλεὺς ὅλον οὐχ ὅσον ἀνανεώσασθαι διὰ σπουδῆς ἔσχεν, ἀλλὰ καὶ μεγέθους καὶ κάλλους περὶ ἀξιώτερον καταστήσασθαι. Ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ τὸ ἁγίασμα τοῦτο ἐξήρχαστο (κατεδαφίσθη), καταφανεῖς οἱ Ἀπόστολοι πεποίηνται πᾶσιν. ΣΩΜΑΤΑ ΓΑΡ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΛΟΥΚΑ ΚΑΙ ΤΙΜΟΘΕΟΥ ἀδηλά τε καὶ ὅλως κρυφαῖα τὰ πρότερον ὄντα, τηνικάδε πᾶσιν ἐκδηλα γέγονεν».

Ἤτοι, ἐπειδὴ ὁ παλαιὸς ναὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἶχε κατερειπωθῆ, ἀποφασίζει ὁ Ἰουστινιανὸς νὰ ἐπανιδρύσῃ αὐτὸν μεγαλύτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον. Καὶ διατάσσει τὴν κατεδάφισιν. Μὲ αὐτὴν ὅμως ἔρχονται εἰς φῶς τὰ ΣΩΜΑΤΑ (λείψανα) τῶν τριῶν ἀποστόλων Ἀνδρέου Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου, τὰ ὁποῖα ἔκειντο ἐκεῖ ποὺ λησμονημένα. Ἦσαν ἀνακατωμένα μὲ τὰ λείψανα τῶν αὐτοκρατόρων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, Κωνσταντίου κλπ. Καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι Κων)πόλεως τὰ εἶδον τότε. Καὶ συνεχίζει ὁ Προκόπιος, ἐξηγῶν τὸν τρόπον τῆς ἐμφανείας των.

«Ἀλλὰ τοῦ Ἰουστιανοῦ βασιλέως ἀνοικοδομοῦντος τὸ ἱερὸν τοῦτο, οἱ λιθουργοὶ (κτίστες) τὸ ἔδαφος διώρυσσον (ἔσκαπτον) ὅλον τοῦ μὴ τι ἄκοσμον τῇ δὲ λελεῖφθαι» (Ἔκδοσις Βόννης, τόμ. Γ' σελ. 187 — 90). Καὶ ὅπως ἔσκαπτον, εὑρίσκουν «ΘΗΚΑΣ» — κιβώτια — ξυλίνας τρεῖς ἐνταῦθὰ που λησμονημένας ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας ὑπῆρχον τρεῖς ἐπιγραφαί, δηλοῦσαι ἑκάστη τῶν ἀποστόλων τὰ σώματα, δηλ. τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Λουκᾶ καὶ τοῦ Τιμοθέου.

Ἀστραπιαίως μετεδόθη ἡ εἴδησις εἰς τὴν πόλιν καὶ συνελθόντες βασιλεὺς καὶ πατριάρνης. κλῆρος καὶ λαὸς ἔκαμαν πομπὴν καὶ πανήγυριν. «Καὶ αὖ (πάλιν) περιέκλεισαν τὰς θήκας καὶ αὖθις τῇ γῇ ἔκρυψαν». ἐπεσήμαναν δὲ τὸν χῶρον, ὡς τὰ σώματα τῶν Ἀποστόλων περιέχοντα. Ὁ ναὸς οὗτος ὁ νέος, ὁ ὁποῖος σὺν τῷ χρόνῳ κατεστράφη ἰδίως ὑπὸ τῶν Τούρκων, σώζεται ὅμως ὁμοίωμά του, ὁ ναὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου ἐν Ἐνετίᾳ — κτῖσμα τοῦ 11ου αἰῶνος — ἐτελείωσε τὸ ἔτος 547. Καὶ τὴν 28 Ἰουνίου, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τρίτην, ἐπὶ ἀρχιεπισκόπου Κων)πόλεως Μηνᾶ, τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἢ τοῦ 550 κατ' ἄλλους ἢ τοῦ 552, παραμονὴν τῶν ἑορτῶν τῶνἁγίων Ἀποστόλων κατὰ Μ. Γεδεὼν (Βυζαντινὸν Ἑορτολόγιον, σελ. 120) κι' ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἅγιος Θεοφάνης ὁ Ὁμολογητὴς (9ος αἰών), ἔγιναν τὰ ΕΓΚΑΙΝΙΑ αὐτοῦ. Τότε ἀνεκομίσθησαν τὰ ἱερὰ λείψανα (ἐννοεῖται ὀστᾶ πλέον) καὶ κατετέθησαν εἰς τὸν νέον ναόν. Τὴν περιγραφὴν κάνει ὁ Ὁμολογητὴς Θεοφάνης εἰς τὴν Χρονογραφίαν του (ΑΜ. 6042), ὅπου λέγει:

«Τῷ δὲ μηνί... γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἡ κατάθεσις τῶν ἁγίων λειψάνων Ἀνδρέου, Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς μετὰ τῶν ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι χρυσῷ, βασιλικῷ, διαλίθῳ κρατῶν τὰς τρεῖς θήκας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια» (ΕΠΜ. τόμ. 108 σελ. 500)

Ὑπάρχει ἡ πληροφορία, ὅτι τὸν ναὸν τοῦτον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀνεκαίνισεν κατόπιν ὁ βασιλεὺς Βασίλειος Α' ὁ Μακεδὼν κατὰ τὸν ἕνατον αἰῶνα (Μ. Γεδεὼν Βυζαντινὸν Ἑορτολόγιον, σελ. 120 καὶ Μιχ. Βολονάκη, Ἱστορία τῶν μέσων χρόνων, τόμ. 1ος, σελ. 290). Ὁ Βασίλειος δὲ οὗτος ἔχει σχέσιν μὲ τὰς Πάτρας τῆς Ἀχαΐας. Διότι πρὶν γίνῃ βασιλεὺς τοῦ Βυζαντίου, εἶχε προσληφθῆ ὡς ἱπποκόμος τοῦ ἄρχοντος τῶν Πατρῶν Θεοφιλίτζη καὶ εἶχεν ἔλθει ἐδῶ περὶ τὸ ἔτος 837. Ἐδῶ δὲ εὑρισκόμενος, νέος 25 ἐτῶν καὶ ὡραῖος τὴν ὄψιν καὶ τὸ παράστημα, συνεδέθη μὲ ἔρωτα μετὰ τινος νεαρᾶς χήρας. Δανιηλίδος τὸ ὄνομα. Εἶχε δὲ προσκυνήσῃ τὸ κενοτάφιον — λάρνακα — τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου, ποὺ εὑρίσκετο ἐκεῖ εἰς τὸν παρὰ τὴν παραλίαν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔλειπον τὰ ἅγια λείψανα τοῦ, εὑρισκόμενα εἰς Κων)πόλιν ἀπὸ τοῦ 357 μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 11ου αἰώνος. Διότι τότε ἔζη ὁ Γραμματικὸς Λέων. Ὁ Προρφυρογέννητος Κων)τῖνος «εἰς τὴν ἱστορικὴν διήγησιν βασιλέων» μᾶς παρέχει τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ Βασίλειος διατρίβων ὡς ἱππο κόμος εἰς Πάτρας εἶχεν ἐκεῖ προσκυνήσει τὸ ΚΕΝΟΤΑΦΙΟΝ τοῦ Πρωτοκλήτου ("Εκδοσις Βόννης σελ. 226 καὶ ἑξῆς).

Ἂν τὼρα λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν πληροφορίαν, ὅτι ἀπὸ τὰ λείψανα τοῦ Πρωτοκλήτου. τὰ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι Λατινοκρατίαν ἐκ Κων)πόλεως διαπραγέντα καὶ εἰς τὴν Ἀμάλφην τῆς Ἰταλίας διακομισθέντα τὸ 1208, ἔλειπε— καὶ λείπει — ἡ Κάρα, καὶ ὅτι ἡ Κάρα αὕτη, κατὰ μαρτυρίαν τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ 15ου αἰώνος Γ. Φραντζῆ, εὑρίσκετο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του εἰς Πάτρας, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀνεκομίσθη ὑπὸ τοῦ δεσπότου αὐτῆς Θωμᾶ Παλαιολόγου εἰς τὴν Δύσιν τὸ ἔτος 1460, ἀγόμεθα εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ὅτι ὁ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ. ὅταν ἔγινεν αὐτοκράτωρ — χαριζόμενος εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Ἀχαΐας. ἐξ αἰτίας τῆς Δανιηλίδος ἐδώρησε τὴν Κάραν, κατὰ τὰ τὴν γενομένην ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαίνισιν τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Κων)πόλεως, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀχαΐας καὶ ἐκείνη κατέθεσεν εἰς τὸν ἐν Πάτραις ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου τὸν θησαυρὸν τοῦτον. Ὥστε. μετὰ βεβαιότητος δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν. ὅτι ἀπὸ τοῦ ἑνάτου αἰῶνος τὰ μὲν ἄλλα ἱερὰ λείψανα τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου — ὁστᾶ κλπ — ἦσαν ἀποθησαυρισμένα εἰς τὸν ἐν Κων)πόλει ἱερὸν ναόν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἡ δὲ τιμία κεφαλὴ — κάρα αὐτοῦ εἰς τὸν ἱερὸν ναόν του, εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου του. Πρὸς τοῦτο ἔχομεν ἰσχυρότατον τεκμήριον, τὰ πλούσια, τὰ μυθώδη, δῶρα, τὰ ὁποῖα ἡ Δανιηλὶς προσέφερεν εἰς τὸν Βασίλειον μόλις ἔγινεν ἐκεῖνος βασιλεὺς Δούλους 500 (τεχνίτας καὶ ἐργάτας. ἄνδρας καὶ γυναῖκας), 100 σινδόνια πορφυρά, ἄλλα λινὰ καὶ ἄλλα μεταξωτὰ καὶ πολλὰ ὑφάσματα «καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀραχνίου νήματος εἰς λεπτότητα» μέγαν τάπητα. δυνάμενον νὰ καλύψῃ τὸ δάπεδον μεγάλης Ἐκκλησίας κ. τ. τ. Ὁ Βασίλειος εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἀπένειμε τὸν τίτλον τῆς ΒΑΣΙΛΟΜΗΤΟΡΟΣ, τὸν δὲ μονογενῆ υἱὸν της ὠνόμασε ΠΡΩΤΟΣΠΑΘΑΡΙΟΝ (Λεξικὰ Ἐγκυκλοπ. κλπ).

Ἔτσι μέρος τῶν ἁγίων λειψάνων τοῦ Πρωτοκλήτου ἐπεστράφη εἰς Πάτρας. Ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως δὲ αὐτῆς εἶναι ὁ ἱστοριοδίφης Στέφ. Θωμόπουλος ('Ἱστορία τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν, ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας). ὁ Σπυρ. Λάμπρος (Νέος Ἑλληνομνήμων. τόμ. 10ος, σελ. 33 καὶ ἑξῆς) καὶ εἴτις ἄλλος. Δὲν ἦτο δὲ ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Βασιλείου τυμβωρυχία οὔτε καὶ ἱεροσυλία. Τοῦτο ἔπραττον τακτικὰ καὶ βασιλεῖς καὶ ἀρχιερεῖς προκειμένου νὰ ἐγκαινιασθῇ ἕνας ναός, ἐπειδὴ τὸ μέγα Εὐχολόγιον ἀπαιτεῖ τὴν ἔνα πόθεσιν εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ ἱερὰ ἀντιμήνσια λείψανα ἁγίων καὶ κατὰ προτίμησιν μαρτύρων. Ἀναφέρεται δέ, ὅτι καὶ ἄλλα τεμάχια ἁγίων λειψάνων τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου ἀπέστειλαν οἱ κατὰ καιροὺς ταγοὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἀλλαχοῦ. καὶ ἐντεῦθεν ἡ παρουσία αὐτῶν καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Περὶ τούτων ἴδε ὅσα λέγονται εἰς τὸ ἔργον τοῦ Στεφ. Θωμοπούλου. Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας σελ. 38 κ. ἑ. Εἰς τὸ ἑπόμενον τὸ τέλος.

ΧΡ. Μ. ΕΝΙΣΛΕΙΔΗΣ
π. Θ. τ. Γυμνασιάρχης

Ὅλοι τὸ ἀναγνωρίζουν. Οὐδεὶς προχωρεῖ

Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΒΟΜΒΟΠΛΗΚΤΩΝ ΘΕΜΑ ΔΙΚΑΙΟΝ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΤΟΥ κ. ΒΑΣ. Κ. ΒΑΓΕΝΑ

Συνεχίζων τὴν πριγραφὴν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς τὰς 5ην, 8ην, 12ην, 15ην,19ην, 22αν καὶ 26ην Φεβρουαρίου 1957 διὰ τὸ θέμα τῆς ἀποζημιέσεως τῶν βομβοπλήκτων, ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὴν ἰδίαν συνεδρίασιν τῆς 19.2.57 (σελὶς 12), ὁ ἴδιος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντῶν εἰς τὸν βουλευτὴν Πέτσον, εἶπεν: ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀνεγνώρισε τὴν ὕπαρξιν ὄχι μόνον ἠθικῆς ἀλλὰ νομικῆς καὶ οἰκονομικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς Βομβοπλήκτους καί ὅτι τὸ ληφθὲν διὰ τῶν συμβάσεων ποσὸν ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ εἰς τοὺς πολεμοπαθεῖς γενικῶς καὶ ὅτι πέραν τούτου ἔχει θέσιν τὸ καθῆκον τῆς Πολιτείας.

Ἐπίσης κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, (σελὶς 10) ἀναφέρεται ἡ δήλωσις τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἧς ἐβεβαίωσεν ὅτι: μόλις εἰσπράξωμεν χρήματα θὰ τὰ διαθέσωμεν ἀμέσως ὑπέρ τῶν βομβοπλήκτων.

Πρακτικὰ Βουλῆς 19.2. 1957 σελὶς 12—13, Ἀναφέρεται περικοπὴ τοῦ κ Σπυρ. Θεοτόκη ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντιμετωπίσεως τοῦ στεγαστικοῦ προβλήματος τῶν βομβοπλήκτων δι' ἧς οὗτος ἀναφέρει:

«Κύριοι βουλευταί, εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ προϋπολογισμοῦ χαρακτηρίζονται αἱ ἀνάγκαι τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καί ἡ κλιμάκωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Κοινωνικὸν σύνολον.

Θὰ ἐπεθύμουν μέσα εἰς αὐτὴν τὴν κλιμάκωσιν νὰ μᾶς εἴπῃ ἡ Κυβέρνησις, πού τοποθετεῖ τὸ θέμα τῶν βομβοπλήκτων καὶ πολεμοπαθῶν. Αὐτὸ θὰ ἦτο μία ὀρθὴ ἀντιμετώπισις τοῦ θέματος. Ἐὰν ἐντὸς αὐτῶν τῶν πλαισίων δὲν ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα, δέν θὰ διστάσω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι θὰ κατατεθῇ μίαν ἡμέραν νέα ἐπερώτησις ἡ ὁποία καί θὰ ἀπασχολήσῃ ἐπί πολλὰς ἡμέρας τὴν Βουλήν. Διότι θὰ γενικευθῇ ἡ συζήτησις, αὐτή καί ἡμεῖς μέν θὰ ἔχωμεν ἐκπληρώσει τὸ καθῆκον μας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς μέ μείωσιν ὅμως τοῦ γενικωτέρου κύρους τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, διότι δέν θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ καθῆκον μας πρός μίαν δεινοπαθήσασαν τάξιν πολιτῶν, ἡ ὁποία ἔχει δίκαιον καὶ καὶ εἶναι ἀξία νὰ τύχῃ τῆς προστασίας τοῦ Κράτους».

Πρακτικὰ Βουλῆς 5.2.1957 σελὶς 7. Ἀναφέρεται ἀπόσπασμα ὁμιλίας τοῦ τότε βουλευτοῦ καὶ νῦν ἀρχηγοῦ τῆς Ε. Ρ.Ε. ἀξιοτίμου Παναγ. Κανελλοπούλου τὸ ὁποῖον ἔχει οὕτω:

«Ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ εἰδικώτερον τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν, συμμερίζομαι ἀπολύτως ἐκεῖνα τά ὁποῖα εἶπεν ὁ κ.Μητσοτάκης καὶ τὰ ὁποῖα λέγετε καὶ σεῖς ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νά τά συμμερισθῶ, ὄχι μόνον ὡς ἐκπρόσωπος τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν ὅπου ὑπάρχουν βομβοπληκτοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπεζημιώθησαν, ἀλλὰ καί ὡς Ἕλλην αἰσθάνομαι τὸν πόνον καὶ τῶν βομβοπλήκτων τῆς πόλεως τῶν Χανίων, τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς καί γενικῶς ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος.

ΒΑΣΙΛ. Κ. ΒΑΓΕΝΑΣ
Πρόεδρος Συλλόγου Βομβοπληκτ